

KSMYK

Välitämme valtakunnallisesti

Hankintaoikaisuvaatimus

KSMYK

Välitämme valtakunnallisesti

Sisällysluettelo

1	Asia	1
2	Oikaisuvaatimuksen tekijä.....	1
3	Hankintayksikkö	1
4	Päätös, johon haetaan oikaisua	2
5	Vaatimukset	2
6	Oikaisuvaatimuksen tekijän asianosaisuus ja hankintapäätöksen tiedoksianto.....	2
7	Taustaa.....	2
8	Oikeudelliset perusteet.....	3
8.1	Lyhyesti.....	3
8.2	Oikeusohjeet	4
8.3	Voittaneen, toiseksi, kolmanneksi ja neljänneksi tulleen tarjoajan tarjoukset olisi tullut hylätä poikkeuksellisen alhaisen hinnan vuoksi.....	6
8.4	Hankintayksikkö on hankintasäännösten vastaisesti täydentänyt tarjouspyyntöä olennaisilta osin tarjousajan aikana.....	8
9	Liikesalaisuudet	12
10	Päiväys ja allekirjoitus.....	12

KSMYK

Välitämme valtakunnallisesti

1 (12)

1 Asia

Julkista hankintaa koskeva hankintaoikaisuvaatimus; Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hyvinvointialuejohtajan päätös 5993/02.08.00.02/2025 sote-henkilökuljetusten välitys- ja kuljetuspalveluhankinnasta 11.8.2025

2 Oikaisuvaatimuksen tekijä

K-S MYK ryhmittymä, johon kuuluu:

1. Keski-Suomen Matkojenyhdistelykeskus Oy (y-tunnus 1854322-2)
Ailakinkatu 5, 40100 JYVÄSKYLÄ

2. Jyväskylän Aluetaksi Oy, (y-tunnus 0911197-0)
Ailakinkatu 5, 40100 JYVÄSKYLÄ

(jäljempänä "KS MYK")

Ryhmittymän yhteyshenkilö Petri Palviainen, edellä mainittujen yhtiöiden toimitusjohtaja
sähköposti: petri.palviainen@jytaksi.fi
puhelinnumero: +358 50 517 1663

3 Hankintayksikkö

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu
(jäljempänä myös "Hankintayksikkö")
sp. kirjaamo@siunsote.fi

4 Päätös, johon haetaan oikaisua

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hyvinvointialuejohtajan päätös
5993/02.08.00.02/2025 sote-henkilökuljetusten välitys- ja
kuljetuspalveluhankinnasta 11.8.2025

5 Vaatimukset

KS MYK vaatii, että Hankintayksikkö kumoaa virheellisen hankintapäätöksensä, hylkää neljäksi ensimmäiseksi tulleiden tarjoajien tarjoukset tai/ja keskeyttää hankintasäännösten vastaisesti tekemänsä hankintapäätöksensä ja kilpailuttaa hankinnan uudestaan.

6 Oikaisuvaatimuksen tekijän asianosaisuus ja hankintapäätöksen tiedoksianto

Hankintayksikkö on osana yhteishankintaa julkaissut EU-hankintailmoituksen sote-henkilökuljetusten välitys- ja kuljetuspalveluhankinnasta 1.7.2027-31.1.2029 väliselle ajalle (sisältäen option 1+1+1, 1.2.2029-31.1.2030, 1.2.2030-31.1.2031 ja 1.2.2031-31.1.2032) Hilma-palvelussa 24.4.2025 (jäljempänä "Tarjouspyyntö"). Tarjousaika on päättynyt 30.5.2025 klo 12:00. KS MYK on jättänyt tarjouksensa Tarjouspyynnön mukaisessa aikataulussa.

KS MYK on saanut hankintapäätöksen tiedoksi 11.8.2025. Määräaika hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle päättyy näin ollen aikaisintaan 25.8.2025. KS MYK on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksensa määräajassa.

7 Taustaa

Hankintayksikkö on lähettänyt julkaistavaksi hankintaa koskevan korjausilmoituksen (2025-024782, TED-numero 316246-2025) HILMA-ilmoituskanavassa 15.5.2025 (jäljempänä "Korjausilmoitus"). Korjausilmoituksella tarkennettiin tarjouspyynnön asiakirjoista: Liitteen 2 kohtaa 8 ja tarjouspyyntöä korjauksella poistamalla epäselvyys koskien puhtaiden ajoneuvojen määriä ja päästöarvoja. Liitteen 2 kohtaa 9.4. tarkennettiin tilausnumeron hallinnoinnin osalta. Liitteen 2 kohtaa 21 korjattiin luokseajokorvauksen hakualueen kilometrin lukuarvossa olleen kirjoitusvirheen osalta. Liitteestä 4 korjattiin selkeä kirjoitusvirhe koskien arvonlisäveron osuutta

liikennöintikorvauksen enimmäishinnassa. Liitteet 2 ja 4 vaihdettiin korjattuihin liitteisiin. Korjausten vuoksi tarjousaikaa jatkettiin ja korjaukset koskivat kaikkia osaluaita.

Hankintayksikkö on pyytänyt voittaneelta, toiseksi, kolmanneksi ja neljänneksi tulleeilta tarjoajilta selvitykset poikkeuksellisen alhaisista hinnoista. Lisäselvityspyyntö lähetettiin 18.6.2025 ja vastaukset pyydettiin toimittamaan 24.6.2025 klo 16.00 mennessä. Kaikki tarjoajat vastasivat lisäselvityspyyntöön annetussa määräajassa. Hankintayksikkö katsoi, että kaikkien em. tarjoajien vastausten perusteella Hankintayksikkö pystyi näkemyksensä mukaan varmistautumaan siitä, että tarjouspyyntöasiakirjojen mukainen palvelukokonaisuus olisi mahdollista tuottaa tarjotulla poikkeuksellisen alhaisella hinnalla.

Hankintayksikkö on tehnyt 11.8.2025 hankintapäätöksen (5993/02.08.00.02/2025) sote-henkilökuljetusten välitys- ja kuljetuspalvelusta (jäljempänä "Hankintapäätös"). KS MYK katsoo, että Hankintayksikkö on virheellisesti hyväksynyt tarjouskilpailun voittaneen, toiseksi, kolmanneksi ja neljänneksi tulleeiden tarjoajien poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset. Voittanut, toiseksi, kolmanneksi ja neljänneksi tulleet tarjoajat eivät kykene tarjoamallaan hinnoilla toimittamaan kilpailutettua palvelua tarjouspyynnön vaatimusten mukaisesti. Hankinnassa on siten merkittävä riski, että sopimusaikana palvelu aiheuttaa Hankintayksikölle merkittäviä ja odottamattomia kustannuksia.

Lisäksi KS MYK katsoo, että Hankintayksikkö on hankintalainsäädännön vastaisesti tehnyt Tarjouspyyntöön tarjousaikana korjausilmoituksella niin olennaisia muutoksia, että muutosten myötä hankinta olisi tullut keskeyttää.

8 Oikeudelliset perusteet

8.1 Lyhyesti

Ensisijaisesti KS MYK katsoo, että Hankintayksikön olisi tullut hylätä voittaneen, toiseksi, kolmanneksi ja neljänneksi tulleeiden tarjoajien tarjoukset poikkeuksellisen alhaisten hintojen vuoksi.

Lisäksi Hankintayksikkö on hankintasäännösten vastaisesti täydentänyt tarjouspyyntöä korjausilmoituksella olennaisilta osin tarjousajan aikana. Hankintayksikön olisi tullut keskeyttää hankinta Tarjouspyyntöön tehtyjen olennaisten muutosten vuoksi.

8.2 Oikeusohjeet

Hankintalain 3 §:n mukaan

"Hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen."

Hankintalain 56 § 5 momentin 2 kohdan sekä 6 momentin mukaan

"Hankintayksikön on pidennettävä tarjousten jättämisen määräaikoja sellaisiksi, että kaikki toimittajat saavat kaikki tarjouksen laatimiseksi tarvittavat tiedot, jos:

...

2) tarjouspyyntöön tai muihin hankinta-asiakirjoihin tehdään merkittäviä muutoksia.

Määräajan pidentämisen on oltava oikeassa suhteessa tietojen tai muutosten merkittävyyteen. Hankintayksikön ei tarvitse pidentää määräaikoja, jos 5 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja lisätietoja ei ole pyydetty hyvissä ajoin tai jos lisätiedoilla ei ole merkitystä tarjouksen valmistelun kannalta."

Hankintalain 58 §:n 1 momentin 1 ja 8 kohtien mukaan

"Hankintayksikön on toimitettava julkaistavaksi seuraavat ilmoitukset: hankintailmoitus EU-kynnysarvot ylittävästä hankinnasta;

...

8) korjausilmoitus 1–5 kohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen kohdistuneista muutoksista;"

Hankintalain 59 §:n mukaan

"Edellä 58 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset on tehtävä vakiolomakkeiden vahvistamisesta julkisiin hankintoihin liittyvien ilmoitusten julkaisemista varten ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1986 kumoamisesta (sähköiset lomakkeet) annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2019/1780, jäljempänä vakiolomakeasetus, vahvistettuja vakiolomakkeita käyttäen. Ilmoituksissa on oltava hankintadirektiivin liitteessä V esitetyt tiedot."

Hankintalain 68 §:n 1 momentin kohdan 1 mukaan

"Tarjouspyynnössä, hankintailmoituksessa, ehdokkaille osoitetussa kutsussa tai niiden liitteissä on oltava:

1) hankinnan kohteen määrittely tai hankekuvaus sekä hankinnan kohteeseen liittyvät muut laatuvaatimukset;"

Hankintalain 69 §:n mukaan

"Hankintayksikön on asetettava tarjouspyyntö, neuvottelukutsu ja niiden liitteet sekä muut hankinta-asiakirjat ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville sähköisessä muodossa. Hankinta-asiakirjat on asetettava saataville siitä päivästä, jona hankintailmoitus on julkaistu. Ilmoituksessa on mainittava internet-osoite, jossa tarjouspyyntö ja muut hankinta-asiakirjat ovat saatavilla sähköisessä muodossa."

Hankintalain 74 §:n mukaan

"Tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjoamansa tavaran, palvelun tai rakennusurakan olevan tarjouspyynnössä ja muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta."

Hankintalain 96 §:n mukaan

"Hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta. Pyyntö ja selvitys voivat koskea erityisesti valmistusmenetelmää, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisia ja teknisiä ratkaisuja, hankinnan poikkeuksellisen edullisia ehtoja, rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen omintakeisuutta, 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista, alihankintoja sekä tarjoajan saamaa valtiontukea."

Hankintayksikkö voi hylätä hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden hinnaltaan tai kustannuksiltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, jos tarjoajan antama selvitys ja muu toimitettu näyttö ei tyydyttävästi selitä tarjottujen hintojen tai kustannusten alhaista tasoa. Hankintayksikön on hylättävä tarjous, jos tarjouksen poikkeuksellisen alhainen hinta tai kustannukset johtuvat 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden laiminlyömisestä."

Hankintalakia koskevassa hallituksen esityksessä on mainittu em. 96 §:ään liittyen mm. seuraavaa:

Pykälän 1 momentin mukaan hankintayksiköllä olisi velvollisuus pyytää selvitystä ja tarjoajalla velvollisuus antaa selvitys hankintayksikön pyynnöstä aina kun kysymyksessä on poikkeuksellisen alhaiselta vaikuttava tarjous.

...

Hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuutta arvioitaessa voidaan kiinnittää huomiota muun muassa hankinnan laatuun ja laajuuteen sekä toimitusaikaan, hankinnan oikeudellisiin, taloudellisiin sekä teknisiin tekijöihin, muiden tarjoajien antamiin hintoihin sekä toimialalla tyypilliseen hinnoittelurakenteeseen.

...

Momentissa oleva selvitettäviä asioita koskeva luettelo ei olisi tyhjentävä, vaan tarjoajilta voitaisiin pyytää ja niillä olisi oikeus antaa selvitys myös muista seikoista.

...

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen hylkäämisestä. Hankintadirektiivin johdanto-osan 103 kohdan mukaan tarjoukset saattavat perustua teknisesti, taloudellisesti tai oikeudellisesti epäterveisiin oletuksiin ja käytäntöihin, joten hankintayksiköllä olisi oltava oikeus hylätä tarjous, jos se harkitsee, ettei tarjoajan selitys tarjouksensa perusteista ole riittävä"

8.3 Voittaneen, toiseksi, kolmanneksi ja neljänneksi tulleen tarjoajan tarjoukset olisi tullut hylätä poikkeuksellisen alhaisen hinnan vuoksi

Aiemmin mainitun mukaisesti Hankintayksikkö on arvioinut, että voittaneen, toiseksi, kolmanneksi ja neljänneksi tulleiden tarjoajien tarjousten hinnat olivat poikkeuksellisen alhaisia. Kaikki edellä mainitut tarjoajat olivat tarjonneet nollahintaisia tarjouksia kokonaan tai osittain ja voittanut tarjoaja jopa negatiivisia hintoja. Hankintayksikkö on pyytänyt em. tarjoajilta lisäselvitystä poikkeuksellisen alhaisesta hinnasta. Tarjoajat ovat toimittaneet vastaukset lisäselvityspyyntöön, jonka jälkeen Hankintayksikkö on hyväksynyt em. tarjoajien tarjoukset. Markkinaoikeus on useissa ratkaisuisaan ottanut kantaa siihen, milloin hankintayksikkö voi hylätä tarjouksen poikkeuksellisen alhaisen hinnan perusteella.

Markkinaoikeus mainitsee ratkaisussaan 123/2025 muun muassa seuraavaa:

"Hankintayksikön oikeus hylätä hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen tarjous perustuu osaltaan siihen, että hankintayksiköllä on oikeus turvata oma sopimusoikeudellinen asemansa tilanteessa, jossa sillä on

syytä arvioida, että tarjouksen hyväksyminen tarkoittaisi riskiä toimituksen laiminlyömisestä taikka puutteellisuudesta.”

Markkinaoikeus mainitsee ratkaisussaan muun muassa 111/2025 seuraavaa:

”Sääntelyllä poikkeuksellisen alhaisesta tarjoushinnasta pyritään kiinnittämään huomiota nimenomaan sellaiseen taloudellisen riskin tilanteeseen, jossa tarjoaja ei kykenisi hoitamaan sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Hankintayksikön oikeus hylätä hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen tarjous perustuu osaltaan siihen, että hankintayksiköllä on oikeus turvata oma sopimusoikeudellinen asemansa tilanteessa, jossa sillä on syytä arvioida, että tarjouksen hyväksyminen tarkoittaisi riskiä toimituksen laiminlyömisestä taikka puutteellisuudesta. Tässä arvioinnissa hankintayksikön on otettava huomioon asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena. Hankintayksikön on harkintavaltaa käyttäessään meneteltävä tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vaatimuksen mukaisesti.”

Markkinaoikeus mainitsee ratkaisussaan 723/2024 seuraavaa:

”Poikkeuksellisen alhaista tarjoushintaa koskevalla sääntelyllä on pyritty kiinnittämään huomiota nimenomaan sellaiseen taloudellisen riskin tilanteeseen, jossa tarjoaja ei kykenisi hoitamaan sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Hankintayksikön oikeus hylätä hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen tarjous perustuu osaltaan siihen, että hankintayksiköllä on oikeus turvata oma sopimusoikeudellinen asemansa tilanteessa, jossa sillä on syytä arvioida, että sopimuskumppani ei pysty toteuttamaan hankintaa tarjoamallaan hinnalla. Tässä arvioinnissa hankintayksikön on otettava huomioon asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena.”

Yllä mainitusti Hankintayksikön tulee arvioida poikkeuksellisen alhaisia tarjoushintoja kokonaisuutena ja huomioida arviossaan tarjoajien syrjimätön ja tasapuolinen kohtelu. On selvää, että nollahintoja tai negatiivisia hintoja tarjonneet tarjoajat eivät voi tuottaa Tarjouspyynnön vaatimusten mukaista palvelua nolla- tai negatiivisilla hinnoilla. Em. hinnat eivät kata palvelun tuottamisesta tarjoajille aiheutuvaa kustannusta, joten herää kysymys siitä, mistä tarjoajat saavat liiketoiminnalleen tarvittavan tulon Tarjouspyynnön mukaisen palvelun toteuttamiseen. Kilpailutettu palvelu on henkilötyöntensivistä palvelua, ja työvoiman kustannuksen taso on Suomessa tiettävästi korkealla. Mikäli tuloa ei saada mistään, tarjoajat eivät voi tuottaa palvelua Tarjouspyynnön mukaisesti koko Tarjouspyynnön mukaisen sopimuskauden ajan.

Nolla- ja negatiiviset hinnat johtavat siihen, että nolla- ja negatiivisilla hinnoilla tarjonneet tarjoajat tulevat vaatimaan välityspalkkioita/palvelumaksua kuljetukset tosiasiallisesti hoitavilta autoilijoilta eli palveluntuottajan tosiasiallisena kustannusten maksajana tulee toimimaan tarjoajien alihankkijat eli autoilijat. Tästä aiheutuu merkittäviä lisäkustannuksia autoilijoille. Autoilijoiden kustannusten nousu johtaa siihen, että yhä useampi autoilija poistuu jo nyt haasteellisesta markkinasta. Tämä puolestaan aiheuttaa sen, että Hankintayksikön tulee olemaan yhä vaikeampi saada kuljettajia hoitamaan sen tilaamia kuljetuksia. Tämä tulee korostumaan erityisesti syrjäisillä alueilla. Syrjäisillä alueilla useat autoilijat hoitavat ainoastaan yhteiskunnan kuljetuksia. Näiden autoilijoiden poistuttua markkinasta kohtuuttomiksi kasvaneiden kustannusten vuoksi syrjäisille alueille tulee olemaan erittäin haastava saada yhteiskunnan kuljetuksia.

Koska kilpailutettua palvelua ei voida tuottaa edellä mainituin perustein tarjouspyynnön vaatimusten mukaisesti nolla- tai negatiivisilla hinnoilla, Hankintayksikön olisi tullut hylätä neljän ensimmäiseksi tulleen tarjoajan tarjoukset tarjouspyynnön vastaisina Hankintalain 74 §:n mukaisesti. Näin ollen Hankintayksikkö on hyväksyessään tarjouspyynnön vaatimusten vastaiset, poikkeuksellisen alhaisia hintoja sisältäneet tarjoukset toiminut Hankintalain vaatimusten vastaisesti.

Hankintayksikkö on toiminut vastoin Hankintalain 3 §:n tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaatteita hyväksyessään tarjoajien poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia. Näin ollen Hankintapäätös on hankintalain vaatimusten vastainen.

8.4 Hankintayksikkö on hankintasäännösten vastaisesti täydentänyt tarjouspyyntöä olennaisilta osin tarjousajan aikana

Hankintayksikkö on muuttanut Tarjouspyyntöä Korjausilmoituksella.

Tarjouspyynnön liitteen Palvelukuvaus 2 sivulla 1 on mainittu seuraavaa:

*"Korjaukset Liitteeseen 2, 13.5.2025 korjaus keltaisella poistettu alkuperäinen yliviivattuna
Korjaukset: kohta 8, kohta 9.4, kohta 21"*

Tarjouspyynnön liitteen Palvelukuvaus 2 kohdassa 8 sivulla 22 on yliviivattu seuraavaa:

"Puhtaaksi henkilö- ja pakettiautoksi katsotaan ensimmäisen hankintajakson aikana enintään 50 CO₂ g/km päästöinen ajoneuvo."

Palveluntuottajalla tulee olla sopimuskauden aikana ajossa puhtaita ajoneuvoja siten, että prosentuaalisesti käytössä olevasta kalustosta on Keski-Suomen osalta 35 %, Pohjois-Savon 20 %, Eloisan 20 % ja Siun Sote 20 % puhtaaksi ajoneuvoksi luokiteltua kalustoa.”

Yllä mainitun mukaisesti edellä mainittu korjatussa Palvelukuvauksessa yliviivattu kohta on ollut osa alkuperäistä tarjouspyyntöä, mutta ko. kohta on poistettu Korjausilmoituksella. Näin ollen Hankintayksikkö on poistanut em. vaatimuksen Tarjouspyynnöltä korjausilmoituksella. Puhtaiden ajoneuvojen määrävaatimus on selkeästi pakollinen vähimmäisvaatimus, ja sillä voi olla suuri merkitys tarjoajien kaluston näkökulmasta.

Tarjouspyynnön liitteen 2 Palvelukuvaus kohdassa 21 sivulla 51 on yliviivattu ja maalattu keltaisella seuraavaa:

”Luokseajokorvaus maksetaan siitä matkamäärästä, jolloin auto on kuitannut kuljetustilauksen itselleen, mutta kuitenkin enintään 50 km matkalta. Mikäli kilometrimäärä hakualueena on alle ~~20~~ 15 km, ei tuolloin luokseajokorvausta makseta.”

Yllä mainitun mukaisesti Hankintayksikkö on muuttanut tarjouspyynnön sisältöä luokseajokorvauksen osalta korjausilmoituksella.

Tarjouspyynnön liitteen 4 sivulla 1 on mainittu mm. seuraavaa

*”Korjattu 13.5.2025, poistettava yliviivaus, korjaus punaisella
...
Taksin käytöstä perittävä enimmäishinta muodostuu perusmaksusta, ajomatkamaksusta, odotusmaksusta, avustamislisästä ja arvonlisäveron osuudesta. Enimmäishinnat sisältävät Enimmäishintoihin lisätään kulloinkin voimassa olevan arvolisäverolain (1501/1993) 85 a §:n 1 ~~momentin~~ momentin mukainen henkilökuljetuksiin sovellettavan arvolisäveromäärä.”*

Hankintayksikkö on yllä mainitusti muuttanut Tarjouspyynnön liitteellä 4 mainittua enimmäishinnan sisältöä Korjausilmoituksella.

Euroopan Unionin tuomioistuin on ottanut kantaa tarjouspyyntöasiakirjoja koskeviin muutoksiin tuomiossa asiassa C-298/15, Borta (EU:C:2017:266). Tuomiossa on mainittu muun muassa seuraavaa:

”asianomaisen hankintasopimuksen kohde ja tekoperusteet määritetään selvästi jo heti hankintasopimuksen tekomenettelyn alussa ja että

hankintamenettelyn ehdot ja yksityiskohtaiset säännöt muotoillaan selvästi, täsmällisesti ja yksiselitteisesti hankintailmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa siten, että yhtäältä mahdollistetaan kaikille kohtuullisen valistuneille ja tavanomaisen huolellisille tarjoajille niiden täsmällisen ulottuvuuden ymmärtäminen ja niiden tulkitseminen samalla tavalla ja että toisaalta mahdollistetaan hankintayksikölle sen tosiasiallinen tarkistaminen, vastaavatko tarjoajien tarjoukset mainittua hankintaa säänteleviä arviointiperusteita

...

Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä seuraa myös, että hankintayksikkö ei lähtökohtaisesti voi muuttaa hankintamenettelyn kuluessa niiden hankintasopimuksen olennaisten ehtojen ulottuvuutta, joihin tekniset eritelvät ja hankintasopimuksen tekoperusteet kuuluvat ja joihin hankinnasta kiinnostuneet taloudelliset toimijat ovat legitiimisti turvautuneet tehdessään päätöksensä valmistautua tarjouksen esittämiseen tai sitä vastoin luopua osallistumasta kyseistä hankintaa koskevan sopimuksen tekomenettelyyn

...

Tämä vaatimus merkitsee ensinnäkin sitä, että asianomaiset muutokset eivät – vaikka ne voivatkin olla merkittäviä – saa olla siinä määrin olennaisia, että ne olisivat houkutelleet potentiaalisia tarjoajia, jotka eivät ilman näitä muutoksia voisi jättää tarjousta. Tilanne voisi olla tällainen muun muassa silloin, kun hankintasopimus poikkeaa näiden muutosten johdosta luonteeltaan tuntuvasti alun perin määritellystä hankintasopimuksesta.”

Korkein hallinto-oikeus on ottanut kantaa hankintailmoituksen muuttamiseen korjausilmoituksella päätöksellään KHO:2022:1. Päätös on koskenut tilannetta, jossa hankintayksikkö on korjausilmoituksella poistanut hankinnan kohteeseen liittyvän pakollisen vaatimuksen. Päätöksellä mainitaan muun muassa seuraavaa:

”Markkinaoikeus toteaa, että tarjouspyyntöön tehty muutos on merkinnyt luopumista hankinnan kohteelle asetetusta ehdottomasta vaatimuksesta, jonka mukaan galaktoosi ei häiritse määritystä. Tehty muutos on muuttanut siinä määrin hankinnan kohteelle asetettuja kriteereitä, että se olisi voinut houkutella potentiaalisia tarjoajia, jotka eivät ilman kysymyksessä olevaa muutosta olisi voineet jättää sellaista tarjousta, joka olisi täyttänyt hankinnan kohteelle asetetut ehdottomat vaatimukset

...

Edellä todetun perusteella markkinaoikeus katsoo, että hankintayksikön hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen tekemässä hankinnan kohdetta koskevan vähimmäisvaatimuksen muuttamisessa ei ole ollut kyse hankintasäännösten sallimasta tarjouspyynnön muuttamisesta,

vaan kyse on ollut hankinnan kohdetta koskevan kriteerin olennaisesta muuttamisesta kesken hankintamenettelyn. Vaikka hankintayksikkö on julkaissut kysymyksessä olevan muutoksen johdosta korjausilmoituksen ja uuden tarjouspyynnön, ei muutoksesta tällä tavalla tiedottamisenkaan voida katsoa muutoksen luonne huomioon ottaen turvanneen kaikkien potentiaalisten tarjoajien yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua tarjouskilpailuun ja olleen avoimuusperiaatteen mukaista. Muutoksen olennaisuuden johdosta korjausilmoituksen tekemistä ei voida rinnastaa alkuperäisen hankintailmoituksen julkaisemiseen. Hankintamenettely olisi näin ollen tullut muutoksen olennaisuuden vuoksi keskeyttää kyseisen kohderyhmän osalta ja aloittaa uusi tarjouskilpailu.

...

Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät markkinaoikeuden päätöksen perustelut ja markkinaoikeuden soveltamat oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, markkinaoikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita."

Hankintayksikkö on aiemmin mainitusti poistanut Tarjouspyynnöltä korjausilmoituksella pakollisia vähimmäisvaatimuksia poistamalla puhtaaksi henkilö- ja pakettiautoksi katsottavien ajoneuvojen määrittelyn sekä puhtaiden ajoneuvojen määrävaatimuksen. Lisäksi Hankintayksikkö on muuttanut luokseajokorvauksen maksamisen perusteena olevaa kilometrimäärää. Hankintayksikkö on myös muuttanut hinnoittelun perustetta enimmäishintojen osalta. Kaikilla edellä mainituilla vaatimuksilla on olennainen merkitys tarjoajien kannalta.

Kaikki edellä mainitut muutokset ovat hankinnan kannalta olennaisia muutoksia, ja ne ovat olleet pakollisia vähimmäisvaatimuksia alkuperäisessä hankintailmoituksessa. Potentiaaliset tarjoajat ovat voineet päättää jättää osallistumatta tarjouskilpailuun valituksen kohteena olevassa tarjouskilpailussa muutoksen kohteena olleiden pakollisten vähimmäisvaatimusten vuoksi.

Oikeuskäytännössä on aiemmin mainitun perusteella laajalti katsottu, että mikäli hankinnan sisältöön tehdään olennaisia muutoksia, tulee hankinta keskeyttää ja julkaista uusi hankintailmoitus. Nyt Hankintayksikkö on tehnyt olennaisia muutoksia hankinnan sisältöön hankintalainsäädännön ja oikeuskäytännön vastaisesti korjausilmoituksella julkaisematta uutta hankintailmoitusta. Näin ollen on selvää, että Hankintayksikkö on tältä osin toiminut hankintasäätelyn vastaisesti.

9 Liikesalaisuudet

Tämä oikaisuvaatimus ei sisällä KS MYK:n liikesalaisuuksia.

10 Päiväys ja allekirjoitus

Jyväskylässä 25.8.2025

Kunnioittavasti

Petri Palviainen

toimitusjohtaja

Keski-Suomen Matkojenyhdistelykeskus Oy ja Jyväskylän Aluetaksi Oy